

Sakunkulma on kaikkien ikäihmisten yhteinen olohuone

Sakunkulma, keskellä kaupunkia sijaitseva matalan kynnyksen talo, on muodostunut 30 toimintavuotensa aikana kaikille ikäihmisille avoimeksi ja monille rakkaaksi 'toiseksi kodiksi'. Sekä rakennuksella että sen toiminta-ajatuksella on myös historiallinen tausta. Kaupunki on aikanaan saanut talon pihapiireineen lahjoituksena Zachariassenin laivanvarustajasuvulta eläköityneiden merimiesten viimeiseksi kodiksi ja turvasatamaksi. Heidänkin jälkeensä taloa ja sen toimintaa ovat monet yhdistykset tukeneet lahjoitusvaroin ja varustaneet sitä tarkoituksenaan, että lahjoitukset säilyvät kaikkien kunnan ikäihmisten käytössä. Nyt tätä kuitenkin uhkaa muutoksen myrsky.

Uudessa kaupungissa on onnistuttu rakentamaan määrätietoisella vuosia kestäneellä työllä tilanne, jossa vanhusten hoivan ja hoidon tarve pystytään kohtaamaan oikea-aikaisesti ja jopa hämmästyttävän hyvin. Hoitoketjut on saatu toimimaan niin, että niiden loppupäässä ei hoitoon pääsyä tarvitse odottaa muutamia päiviä pidempään. Tämäkin tieto lehdessä kerrottiin.

Miten tämä on saatu aikaan? Kauaskatseiset kaupunkilaiset, virkamiehet ja poliitikot näkivät ennaltaehkäisymerkityksen jo 30 vuotta sitten Sakunkulman toiminta-ajatusta luodessaan. Toiminta on suunnattu avoimeksi kaikille, erityisesti myös itsenäisesti asuville ja vasta vähitellen ikääntymisen mukanaantuomiin ilmiöihin törmääville kuntalaisille. Osa asiakkaita on jo kotihoidon piirissä, mutta suurin osa ei. Sakunkulman toiminta pyrkii nimenomaan hidastamaan varsinaisen hoidon piiriin joutumista.

Suuri osa Sakunkulman toiminnasta koskettaa toistaiseksi kohtuukuntoisten ikäihmisten hyvinvointia ja vapaa-aikaa, eikä näin ole ollenkaan varsinaista sote-toimintaa. Sen merkitys asiakkaidensa mielenterveydelle, sosiaaliselle hyvinvoinnille ja yhteisöllisyydelle on kuitenkin hyvin suuri. Kun kaipaavat seuraa, neuvoja tai vertaistukea tai pieniä arjen helpotuksia, niitä löytyy. Eläkeläisyhdistykset, kerhot ja kolmannen sektorin toimijat ovat saaneet käyttää Sakunkulman tiloja. Henkilökunta on kautta vuosien ollut työilleen omistautunutta, ystävällistä ja palveluhenkistä. Kuten jo todettua, sen hoidontarvetta hidastava vaikutus on selvä, ja tämä kaikki näkyy myös sujuvuutena palveluketjun loppupäässä.

Vanhusneuvosto puolustaa Sakunkulman toiminnan säilymistä nykymuotoisena. Emme vastusta muutosta sinänsä, mutta vanha viisaus kertoo ettei ehjää pidä korjata. On selvää, että kotihoidon piirissäkin asiakkaat voivat hyötyä päivätoiminnasta, mutta sen vuoksi ei pidä lopettaa ennaltaehkäiseviä palveluita muilta ikääntyviltä. Ne maksavat joka tapauksessa itsensä moninkertaisesti takaisin. Varsinais-Suomen alueella on kyllä olemassa samankaltaisilla periaatteilla toimivia yksiköitä, ainakin Turussa Ruusukortteli ja Lehmusvalkama jotka nettisivujensa perusteella kuuluvat Varhaan, mutta ovat kuitenkin avoimia kaikille 65+ vuotiaille. Miten hallintokoneistomme pystyisi nyt meillä ratkaisemaan syntyneen ongelman kuntalaisten hyvinvointia ja mielenrauhaa kannattelevalla tavalla?

Meidän on kaikkien sopeuduttava ikääntyvään yhteiskuntaan. Vaikka syntyvyys saataisiin kääntymään yllättävään nousuun olisi sen tuoma väestörakenteen tasapainottuminen vuosikymmenien päässä, eikä työperäinen maahanmuuttokaan ole taikasana. Ikääntyvä Uusikaupunki on sodanjälkeisen Suomen suuren menestystarinan tämänhetkinen vaihe, ja se meidän on kohdattava nyt.

Uudenkaupungin vanhusneuvosto